

Przezwrot ontologiczno-epistemologiczny w humanistyce doprowadził do wyłonienia się krytycznych studiów nad zwierzętami oraz nad roślinami, a w samej antropologii doprowadził do wyłonienia się takich podejść, jak antropologia życia (wypracowana przez Eduardo Kohna) czy etnografia wielogatunkowa (m.in. Anna Tsing). Studia wielogatunkowe niosą ze sobą ważny epistemologiczny i również polityczny postulat zmiany perspektyw i punktów ciężkości ze ściśle ludzkich i zanurzonych w zachodniej ontologii (opartej na relacji hierarchii i dystansie między ludźmi i przyrodą) w stronę mniej hierarchicznych, a nawet horyzontalnych relacji międzygatunkowych. Studia wielogatunkowe mają na celu również stworzenie symetrycznego dialogu pomiędzy różnymi perspektywami ontologicznymi i uczynienie humanistyki oraz nauk społecznych bardziej otwartymi na odmienne podejścia i perspektywy poznawcze. To myślenie wywarło wpływ nie tylko na antropologię środowiskową, ale na ogólną debatę w antropologii kulturowej, a także w geografii i ekologii, powodując zmianę paradygmatu, jak również nadało nową dynamikę dyskursowi postkolonialnemu.

Etnografia wielogatunkowa wydaje się adekwatnym podejściem do badań rzeczywistości materialno-semiotycznej w epoce Antropocenu. Studia tego typu powstałe w oparciu o badania terenowe dostarczają rzeczywistych odpowiedzi na palące problemy środowiskowe. Etnografia wielogatunkowa potrzebuje nowych studiów przypadków zakorzenionych w badaniach empirycznych i wypracowania nowych metod badawczych. Dlatego w ramach tego projektu proponuję rozwinąć etnografię ludzkich relacji z roślinami w ramach etnografii wielogatunkowej i pokazać szerokie spektrum interakcji ludzi i roślin, ich współzależności i form komunikacji i połączyć perspektywę lokalną/rdzenną i naukową, a także przybliżyć zarówno perspektywę ludzi i roślin. Interakcje lokalnych społeczności z roślinami obejmują wymiar społeczny, materialny i (chemo)ekologiczny, częściowo wynikają z określonych ram ontologicznych, w których dane społeczności działają. Zatem badanie relacji ludzko-roślinnych jest przedsięwzięciem interdyscyplinarnym, wymagającym połączenia komplementarnych komponentów wywodzących się z etnografii, teorii antropologicznej, czy szerzej, humanistycznej, ekologii, w tym ekologii chemicznej, fitochemii, botaniki, i językoznawstwa. Kolejnym celem projektu jest zastosowanie wypracowanej metodologii do analizy relacji z roślinami trzech różnych społeczności w nizinnej Ameryce Południowej. Są to: 1) rdzenna ludność Ashaninka z peruwiańskiej wyżynnej Amazonii, 2) migranci Metysi z Paragwaju w Lesie Atlantyckim w Misiones w Argentynie, 3) Polonia zamieszkująca północ Misiones w Argentynie. Celem jest ukazanie różnorodnych interakcji i relacji z roślinami, które mogą wynikać z odmiennej historii zamieszkiwania tego biomu (neotropików) przez te społeczności, z ich częściowo odmiennego pochodzenia kulturowego, podejście do eksplorowania roślinności i środowiska wynikającego ze odmiennych ram ontologicznych. Do przetworzenia tak obszernego materiału empirycznego wykorzystam zgromadzone wcześniej dane etnograficzne i etnobotaniczne oraz nowy materiał etnograficzny wytworzony w ramach tego projektu. Rezultatem tych badań i rozważań będzie monografia o roboczym tytule: *Splątane światy ludzko-roślinne. Trzy przykłady z nizinnej Ameryki Południowej*. Wreszcie ostatnim celem jest przeprowadzenie zupełnie nowych badań terenowych w Paragwaju wśród trzech społeczności: ludności metyskiej paragwajskiej i potomków słowiańskich i japońskich imigrantów zamieszkujących wspólnie jeden region we wschodnim Paragwaju. Badania te zostaną zaprojektowane i prowadzone w ramach wypracowanej metodologii etnografii ludzkich relacji z roślinami z komponentem etnobotanicznym. W wyniku analizy i syntezy tego materiału powstanie kilka artykułów poświęconych relacjom ludzko-roślinnym we wschodnim Paragwaju. Projekt wypełni istotną lukę w badaniach z zakresu etnografii wielogatunkowej w Ameryce Południowej i dodatkowo w badaniach etnobotanicznych społeczności nierdzennych w Paragwaju. Ponadto, dostarczy nowego namysłu metodologicznego do studiów wielogatunkowych.